

Najveće kompanije u Srbiji objavljuju izveštaje o održivosti, ali skrivaju informacije kako i koliko zagađaju životnu sredinu.

Česti su i primeri gde prećutkuju **ekološke incidente** za koje su odgovorni i predstavljaju se kao kompanije koje su rešile te probleme u Srbiji.

Primer su **kineske kompanije** koje prednjače na listi dobitaša, ali u isto vreme i zagađivača. Međutim, prema tim izveštajima o održivosti koje čitaju međunarodni investitori, nećete tako lako zaključiti koja je njihova uloga u zagađenju, navodi se u detaljnoj analizi objavljenoj u štampanom izdanju Nove ekonomije.

Od ukupno **50** najvećih kompanija u Srbiji, za preko **30** se mogu pronaći negativne informacije o njihovom poslovanju u medijima – o kršenju radnih prava, zagađenju životne sredine, korupciji itd.

Male države ili tržišta, među kojima je i **Srbija**, često su samo „fusnote“ u izveštajima o održivosti velikih međunarodnih korporacija. Na taj način se stvara prostor za selektivno izveštavanje, odnosno za utapanje informacija o poslovanju u Srbiji u zbirne međunarodne podatke, što je jedan od načina za prikrivanje različitih vrsta zloupotreba

Kineska rudarska kompanija **Zijin Mining**, koja u Srbiji posluje pod imenom Srbija Zidin Bor Bakar (Serbia Zijin Bor Copper), primer je firme koja je prethodnih godina redovno objavljivala sopstvene izveštaje.

Na internetu su dostupni izveštaji na engleskom jeziku za 2019, 2020. i 2021. godinu.

U tim izveštajima kompanija je tvrdila da je uspela da smanji aerozagađenje u Boru, gde poseduje rudnik i topionicu bakra. Ipak, u **ESG** izveštajima koji su objavljeni na internetu ne navodi da je kažnjena sa milion dinara zbog aerozagađenja 2020. godine.

U Zidinovom izveštaju za 2020. godinu pominje se incident koji je te godine u septembru izazvao prekomerno aerozagađenje u Boru, kao i da je taj događaj privukao veliku pažnju javnosti, ali se naglašava i da je aerozagađenje u Boru postojalo decenijama unazad. Kazna se ne spominje.

Dodaje se i da je kompanija pre preuzimanja **Topionice u Boru** shvatila šta treba da se preduzme radi zaštite životne sredine i ekološkog razvoja, te da je **Zidin** uložio 77,7 miliona dolara u tretman životne sredine i ekološku restauraciju tog područja.

Tada su pojačane aktivnosti na popravci i održavanju sistema za filtraciju, kao i poklopca za dimne gasove, pa je „**emisioni indeks topljenja**“ bakra po toni smanjen za oko **40 odsto** u poređenju sa periodom dve godine pre preuzimanja, a značajno je poboljšana životna sredina ovog rudarskog područja“, tvrde u Zidinu. Početno stanje, odnosno koliko ove mere utiču na kvalitet vazduha, takođe se ne spominju.

Na osnovu Zidinovog izveštaja za 2021. godinu, moglo bi se zaključiti da je ta kompanija rešila višedecenijski problem **zagađenja vazduha** u **Boru**, ali se ne spominje da je iste godine novčano kažnjena sa milion dinara - upravo zbog aeroxagađenja, premda je i taj akcident pomenut.

Ugovor po kojem je **Zidin** preuzeo RTB Bor je investitoru ostavio duži vremenski rok za prilagođavanje i dostizanje standarda **zaštite životne sredine**, što potencijalno ukazuje da je RTB Bor po ovom pitanju bio u lošem stanju.

Izvor: [nova ekonomija](#)